

ادامه از صفحه اول

پژوهش در برنامه ششم توسعه

از طرف دیگر، عدم حمایت مادی و معنوی از محققان و مراکز علمی به میزان مناسب، به‌ویژه طی دولت‌های نهم و دهم، موجب افت سرعت رشد کمی از سال ۱۳۹۰ شده است. عدم توجه به احکام برنامه‌های چهارم و پنجم توسعه در دولت‌های نهم و دهم، با توجه به عدم توجه عملی دولتمردان وقت به علم و فناوری و جایگاه آن در توسعه متوازن کشور از طرفی و عدم توجه کافی آنها به اجرای قانون از طرف دیگر، قابل انتظار بود. اما از دولت تدبیر و امید که بخش قابل‌توجهی از مسئولان آن در سطوح و حوزه‌های مختلف از افراد برجسته علمی و اجرایی محسوب می‌شوند، انتظار می‌رود توجه جدی و قابل‌توجهی به توسعه علم در کشور در برنامه ششم توسعه کند. این امر با تعیین احکام و اهدافی مشخص و معین در این برنامه امکان‌پذیر است. رسیدن به سهم چهاردرصد از تولید ناخالص داخلی برای اعتبارات پژوهشی و توسعه فناوری در برنامه ششم توسعه، می‌تواند به‌عنوان ابتدایی‌ترین و ضروری‌ترین هدف مشخص در نظر گرفته شود. تقویت و تکمیل زیرساخت‌ها و رفع نیازهای اساسی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور می‌تواند مشکلات انباشته و آسیب‌های جدی واردشده به بدنه نهادهای علمی کشور به دلیل بی‌توجهی به نیازهای اساسی نهادهای علمی دولتی‌ها نهم و دهم را تا حدی جبران کند. معاونت علمی و فناوری طی سالیان گذشته توجه جدی خود را بر حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان متمرکز کرده است بنابراین انتظار می‌رود نهادهای علمی دیگر به‌ویژه مراکز زیرمجموعه وزارتخانه‌هایی نظیر علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت و آموزش پزشکی، بیشتر و جدی‌تر مورد توجه قرار گیرند.

آموزش و پرورش در مناطق محروم

... و نمایندگان مجلس به دنبال راه‌حلی برای مهار پرهکاری و آسیب‌های آنها باشند و آن هم بدون نتیجه؟ ۲- آیا دانش‌آموزانی که به علت پایین‌بودن کیفیت آموزشی به دلیل افتاد می‌شوند، می‌توانند در آینده در ساختار سیاسی، اقتصادی و فرهنگی جامعه نقشی مؤثر داشته باشند، بدون شک می‌توان گفت در ۱۵ یا ۲۰ سال آینده روستاییان در مراکز قدرت سیاسی اقتصادی- فرهنگی جامعه نقش تأثیرگذاری نخواهند داشت درحالی‌که در دهه اول و دوم انقلاب به دلیل کیفیت آموزشی نسبتا مناسب و معلمان بالکلیزه و اقتصاد مناسب خانواده‌های روستایی، توانستند به بالاترین سطوح تصمیم‌گیری جامعه دست پیدا کنند. امام(ره) چه زبیا می‌فرمود: وقتی که سر کلاس‌های دانش‌آموزان روستا می‌روید، به کفش‌های مندرس، لباس‌های کهنه و صورت‌های چروکیده آنها نگاه کنید چه‌بسا یکی از اینها در آینده مقدرات مملکت را رقم بزند. آیا کاش شاهد روزی باشیم که وقتی در جامعه شنیده می‌شود یک دانش‌آموز امروز به علت فقر از مدرسه خداحافظی کرده است، قلب جامعه به تپش بیفتد و به اندازه انفولانزای خونی، دفن سپ‌زمینی، بازکردن بخیه از صورت یک کودک توسط پزشک به علت بی‌پولی عکس‌العمل نشان دهند به قول فردیون مشیری: «صحت از پژمردن یک برگ نیست».

بسترسازی باخون برای گازوشت

۷. تشدید خصومت میان ایران و غرب، تا با تخریب روحیه دوران آغازین مذاکرات ۵+۱ در نیویورک، هرگونه امید اتکای غرب به منابع نفت و گاز ایران را از میان ببرد.ر. آنها امیدوارند سیاست‌های ضد غربی در ایران تشدید شود تا بتوانند سیاست خود را پیش ببرند. به همین دلیل در این روزها کنگره آمریکا به بهانه تروویست‌های عربستانی، لایحه محدودیت‌های وزای اتباع بیگانه در ارتباط با ایران را در پیش گرفته است که ممکن است به تحریم‌های جدید بینجامد. ۸. ترکیه نیز طبیعتا نه فقط برای مصارف داخلی بلکه برای ترازنیت نفت و گاز به تنوع منابع وارداتی میل است و قطعا روی ایران حساب می‌کرده است. ولی با تشدید خصومت‌ورزی ایران و آمریکا به نظر می‌رسد که هم‌کاری با عربستان و قطر را امیدبخش‌تر یافته است. اما در هر حال روی امکانات خط لوله کنونی ایران و احتمالا تقویت آن حساب می‌کند. ۹. روسیه در این میان می‌کوشد موقعیت سیاسی و نظامی خود را در لاذقیه سوریه حفظ کند و به سادگی صحنه را به سود عربستان و قطر واگذار نکند. ازاین‌رو با وجود سنگ‌اندازی‌های ترکیه و به بهانه زیان‌های تروویست‌های وهابی، حمله به آنها زیر نام‌های گوناگون قطری و عربی و غیره را شدت خواهد بخشید. ۱۰. روسیه در عرصه‌های نفت و گاز رقیب عراق و ایران است، با این حال ترجیح می‌دهد، در شرایط کنونی، در تفاهمی تاکتیکی، با این دو کشور باشد تا از توسعه‌طلبی‌های زاینبخش و ماجراجویانه عربستان و قطر در این بسترسازی خونی‌نمانعت کند. در شرایطی دیگر ایران می‌توانست با جلب اعتماد طرف‌های خارج از منطقه و با تفاهمی منطقه‌ای میان ایران و ترکیه و عراق و سوریه، که ارزان‌ترین و طبیعی‌ترین مسیرها بوده و بازارهای متقابل را به سود هر چهار طرف تضمین می‌کرد، شرایطی فراهم‌کند که هر چهار کشور منطقه زخم‌ها را درمان کنند و از امکانات چندجانبه بازارهای بالقوه ثروتمند خود برخوردار شوند. اما گویا این روزها ستیزجویی طرف‌های بیرونی، بر تعقل ر جهان دارد.

اقتصاد

کمال اطهاری در نقد لایحه پیشنهادی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی:

نفوذ بوروکرات‌ها در برنامه ششم

عکس: رونق رستمی، شرق

با درنظرگرفتن آمایش سرزمین است تا بتوانند همه چیز را با توسعه پایدار پیوند دهند. معلوم نیست چه شده که به یکباره بوروکرات‌ها می با این نتیجه رسیده‌اند که برای برپایی جزیره‌های خود، باید طرح‌های آمایش را کنار بگذارند. به‌جای اینکه دیدگاه بوروکراتیک قبلی مرکزگرا را به یک دیدگاه حاکمیت شایسته تغییر دهند، کل سیستم را می‌خواهند به جزیره‌های کوچک تقسیم کنند. بیش‌تر سازمان برنامه از سویی همین بوروکرات‌ها منحل شده بود و حالا هم که این سازمان دوباره به فعالیت خود می‌پردازد، به نظر می‌رسد همان بوروکرات‌ها به‌صورت نیم‌دست سازمان برنامه را به کار گرفته‌اند و آن را به سازمان مدیریت تغییر داده‌اند و متأسفانه در هرکدام از این سند تشکیلاتی، این مشکل را می‌توان مشاهده کرد.

آنگاه این سند به صنایع پیشرفته و شرکت‌های دانش‌بنیان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

سند برنامه چهارم در مورد اقتصاد دانش‌بنیان برنامه‌های مناسبی را در دستور کار قرار داده بود که آنها باید تکمیل می‌شد نهایکه کنار گذاشته می‌شد، اما مشاهده می‌کنیم رانت‌خواری که وزارت علوم در دستور کار دارد و تنها می‌خواهد استفاده‌های زیر دست خود را راضی نگاه دارد و براین‌اساس تاکید دارد که شرکت‌های دانش‌بنیان زیرمجموعه او قرار گیرند بر چه اساس است. در این لایحه از شرکت‌های دانش‌بنیان تعریف جامع صورت نگرفته است. دانشمند و فن‌آور فقط در دانشگاه‌ها وجود ندارد، بلکه این دو به‌وفور در خارج از دانشگاه یافت می‌شوند و اصولا دانش و فناوری در بیرون از دانشگاه توسعه پیدا می‌کنند و این علم است که در دانشگاه توسعه پیدا می‌کند. هنوز شرکت‌های دانش‌بنیان مهم شرکت‌هایی تعریف شده‌اند که زیر نظر وزارت علوم هستند. درواقع عملکرد نوعی رانت‌جویی به‌نفع وزارت علوم است. این شرکت‌های دانش‌بنیان نیز تنها شرکت‌هایی هستند که جهت‌گیری آنها باید صنعت باشند. درحالی‌که موضوعات وسیعی که از لحاظ بالاترین‌ردن بهره‌وری وجود دارد، اصولا در صنعت نمی‌گنجد. دارایی‌های فکری بسیار وسیع‌تر از اختراعات صنعتی است و زمینه‌های بسیار گسترده‌تری از اکتشافات علمی را دربر می‌گیرد اما این نکته طبق معمول در این برنامه کنار گذاشته شده است. از سویی برای پشتیبانی از صنایع پیشرفته برنامه سنجیده‌ای طراحی نشده است، به‌عنوان‌مثال دولت می‌خواهد در بخش‌های کشاورزی و آب تا ۸۵درصد هزینه اجرای بهره‌وری از آب را بلاعوض بپردازد. دولت نمی‌خواهد چنین کاری را در مورد صنایع انجام دهد، اما حداقل می‌تواند برنامه‌ای عنوان کند که صنایع پیشرفته، هم بتوانند دارایی‌های معنوی و فکری خود را ثبت کنند و هم به آنها کمک شود تا مالیات‌هایشان کمتر شود و مزیت‌هایی برای آلوده‌نکردن محیط‌زیست به آنها تعلق گیرد تا به این ترتیب صنایع رقابتی شوند. گویا تنها این لایحه‌ای است برای چیدمان نیروهای بوروکراتیک دولتی از این سیستم به آن سیستم بدون اینکه بتوانند مشکل صنایع را برطرف کنند. به‌عنوان‌مثال برای نهاد محیط‌زیست، می‌خواهند از صنایع آلاینده، مالیات بر ارزش افزوده بیشتری بگیرند. درحالی‌که این کار باید با وام، برنامه، کمک‌های فنی و ایجاد فرصت صورت بگیرد. در آن طرف هم نادیده می‌گیرند که ۷۰ درصد آلودگی‌ها برای خودور است نه برای صنایعی که تنها ۳۰ درصد کار می‌کنند که از آنها به‌شدت مالیات گرفته می‌شود. در چنین شرایطی ستاد تشکیل‌دادن برای اقتصاد مقاومتی بدون اینکه نهاد تقویت شود به جایی نخواهد رسید، همان‌طور که صنعت نساجی ما با همین رویکرد زمین خورد. قوانین محیط‌زیست ما به این دلیل در بخش صنعت عملی نمی‌شوند که فقط سلبی‌اند. یعنی قصد دارند وقتی صنایع مردند به آنها کمک کنند؟ برای صنعت به‌جای اینکه کمک بلاعوض بدهند لاقال وام ارزان بدهند که صنایع آلاینده بتوانند خود را تغییر دهند. اکنون در کشورهایی مانند آلمان اگر صنعتی قوانین محیط‌زیست را رعایت کند می‌تواند در درون شهر بماند، اما در ایران به صنایع فشار می‌آورند که از شهر خارج شود تا مال بسازند. این نهادها هستند که نمی‌گذارند نه صنعت رشد کند و نه محیط‌زیست سامان پیدا کند.

آ با وجود نقض‌های این لایحه، گفته می‌شود انتشار پیش از موعود آن رویکرد مناسبی از سوی دولت است. نظر شما چیست؟

انتشار این‌ لایحه از سویی دولت اقدام خوبی است، اما انتشار این سند با این محتوا مرا به یاد یک اثر هنری انداخت. مجسمه‌ساز معروفی مجسمه‌ای با عنوان «هیج» ساخت و در معرض دید عموم قرار داد و بسیار از آن استقبال شد زیرا بسیار مبتکرانه بود. این سند هم مانند همان مجسمه می‌ماند. من هیچ چیزی از برنامه در این سند نمی‌بینم و این سند هم یک «هیج» است.

ایجاد بانک صنایع کوچک را راهکاری معقول می‌دانید؟ درحالی‌که بانک صنعت و معدن وجود دارد و از کارایی لازم خبری نیست.

در ادامه پیشنهاد می‌دهم و وجود دارد و از کارایی لازم خبری نیست. در مورد این بانک هم نگاه سازمان‌گرا حاکم است. با این کار قصد دارند بوروکرات‌ها را جابه‌جا کنند و برای آنها حوزه امنیت ایجاد کنند. این لایحه ملغمه‌ای است از بوروکرات‌هایی که جایگاه‌های مختلفی از دولت را در

اختیار دارند. این جایگاه‌های مختلف نیز هریک به سبک خود کار می‌کنند. در این بین، گویا یک دستگاه نظری که بتواند وجوه مختلف را از نظر نهادهی کنار هم قرار دهد، وجود ندارد.

آ در این لایحه برای تشویق کارفرمایان، برای کارجویان جدید زیر ۲۹ سال، ۷۵ درصد حداقل دستمزد در نظر گرفته شده است. آیا این تعدی به حقوق جامعه نیست که اکنون با بی‌کاری هم دست‌وپنجه نرم می‌کند؟
با این کار، کارگران را نیز قربانی می‌کنند. اگر دستمزد‌ها، بارانه‌ها و تأمین اجتماعی را با هم پیوند و یک مجموعه کامل ارائه ندهد و اگر مسئله مسکن و یارانه و بسیاری از موارد دیگر حل نشود، نیروی کار اگر به این ترتیب استخدام هم شود، آیا بهره‌وری لازم را خواهد داشت؟ به‌هیچ‌وجه. این نوع رفتار بسیار شبیه به همان رفتاری است که بیش‌تر از به شمول قانون کار خارج‌کردن کارگران در کارگاه‌های زیر پنج نفر، اعمال کردند که سبب قربانی‌شدن بسیاری از کارگران شد و درنهایت به بویوپلیسم و واکنش‌های مردم انجامید و در واقعیت هیچ صنعتی را هم رقابتی نکرد. این چه معنایی دارد که برای صنایع پیشرفته و پژوهش و... برنامه‌ای نداشته باشید و کارگران قربانی عده‌ای از صاحبان صنایع شوند که در دولت نفوذ دارند. آن عده‌ای که در دولت نفوذ دارند، قصد دارند طبقه کارگر را به پای سیستمی که اصلا ایجاد سیستم مولد را در دستور کار ندارد و تنها به دنبال تقویت رانت‌فروشان است، قربانی کند.

آ حوزه مسکن و شهرسازی را در این لایحه چگونه تحلیل می‌کنید؟
خوشبختانه در بخشی از این لایحه که مربوط به حوزه شهرسازی است، مقرر شده ۲۵ درصدی که قبلا شورای شهرسازی و معماری به کمیسیون ماده ۵ اجازه داده بود تا در رابطه با جمعیت شهرها دخالت کند، به پنج درصد کاهش یابد که بر این اساس گویی می‌خواهند داخل شهر را بسامان کنند که از این بابت باید به وزارت معنیریک گفت که چنین مسئله‌ای را پیگیری کرد تا بتواند رانت‌جویی را اندکی مهار کند.

آ اگر بخواهیم این سند را با سند برنامه چهارم که موردتأیید اغلب کارشناسان است قیاس کنیم، این لایحه چه جایگاهی دارد؟

این لایحه نسبت به سند برنامه چهارم توسعه بسیار ابتدایی است. تنزلیافتن برنامه ششم نسبت به برنامه‌های قبل از سوی دولتی که انتظار‌ها از آن بسیار بالاتر بود، مرا بسیار ناراحت کرد. ما این دو سال بسیار صبر کردیم بلکه این دولت یک برنامه ارائه دهد، ولی گویا این صبر فایده‌ای ندارد و این ملت بزرگ و شایسته باز هم باید خون جگر بخورد تا به توسعه پایدار برسد. جالب اینکه سازمان امور اجتماعی که قرار است در این لایحه زیر نظر وزارت کشور فعالیت کند، آسیب‌شناسی جامعه را جزء وظایف دانشگاه‌ها قرار داده است. درحالی‌که دولت باید اول آسیب‌شناسی دولت را جزء وظایف دانشگاه‌ها قرار دهد! برای اینکه دولتی که نتواند بعد از چند سال یک برنامه شایسته برای توسعه پایدار ارائه دهد، باید آسیب‌شناسی شود. جامعه‌ناید آسیب‌شناسی شود زیرا بهترین انتخابش در شرایطی، این دولتی بود که اکنون سر کار آمده است.

آ برنامه پنجم به گفته بسیاری از کارشناسان ضعف‌های فراوان و تا حد بالایی شعارگونه دارد. این لایحه در قیاس با لایحه برنامه پنجم چگونه است؟

برنامه پنجم با اینکه تقلیل‌گرا بود، اما حداقل مجموعه قانونی را که در واقع ادامه برنامه کارشناسی چهارم بود، در پشت پرده قوانینی که تنها لفظ بود ارائه داده بود. اما لایحه برنامه ششم، از برنامه پنجم هم تقلیل‌گراتر است، زیرا حداقل در پایي از قوانین قابل‌حساب را هم نمی‌توان در آن پیدا کرد یا بسیاری ناچیز است. در عوض به تشکیلات پرداخته است. دولت قبل هم هرازچندگاهی به ادغام می‌پرداخت و بخشی را جابگزین بخشی دیگر می‌کرد که هیچ ثمری نداشت و هیچ تحولی را هم ایجاد نکرد. در واقع به نظر می‌رسد این دولت به جای اینکه دنبال‌روی دولت اصلاحات باشد، تأثیر سوء دولت قبلی را به‌خصوص در نظام برنامه‌ریزی خود بیشتر پذیرا بوده است.

آ آیا می‌توان گفت این لایحه به دنبال خصوصی‌سازی دولت است؛ حتی پیش‌دستانه‌تر از سازمان مولی خصوصی‌سازی در کشور؟

بخشی از این برنامه تحت‌تأثیر شتابزدگی است که دولت سازندگی داشت و به‌نوعی ادامه آن محسوب می‌شود و از خطاهایی که رخ داد، عبرت نگرفته است. هر عملکردی اصولی دارد و اگر اصول را رعایت نکند، همه چیز بر باد می‌رود و اعتماد اجتماعی و اقتصادی و... آسیب می‌بیند. همان‌گونه‌که تا حدودی زیر چنین شد، پویر که خود یک لیبرال بنام بود، برای یلبسنین (نخست‌وزیر نخستین رئیس‌جمهور منتخب روسیه به شیوه‌دموکراتیک) که می‌خواست خصوصی‌سازی ر شتابزده دنبال کند، نامه‌ای نوشته بود. در آن نامه نوشته بود شما یک شبه می‌خواستید به کمونیسم برسید، حالا یک شبه هم می‌خواهید به کاپیتالیسم برسید. هریک از آنها نهادسازی و مهندسی اجتماعی می‌خواهد. این نکته را باید به این‌ بخش از مدیریت که در اختیار پیروان دولت ساززندگی است، بارها و بارها یادآور شد. وقتی روسیه هم به مهندسی اجتماعی رسید و حتی شتابزدگی خود دست برداشت، توانست به اقتصادی نوظهور تبدیل شود، همان‌گونه که چین چنین کرد. اگر این سند لایحه برنامه ششم را در دهه ۸۰ تجربه می‌کردیم، اشتباهاتی که در این لایحه وجود دارد را می‌توانستیم توجیه کنیم، اما وقتی در سال ۲۰۱۵ بعد از اینکه بحران جهانی نیز به خاطر همین شتابزدگی رخ داد را دیدیم، قابل‌توجیه نیست. برای من بسیار عجیب است که برخی از این دولتمردان تا چه اندازه خود را دارای کل می‌دانند که حتی توصیه‌های بانک جهانی را هم نمی‌پذیرند و فکر می‌کنند بانک جهانی هم نمی‌فهمد، زیرا توصیه‌های بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول هم دیگر توصیه‌هایی نیست که در دوره سازندگی ارائه شده بود، زیرا این دو نهاد اقتصادی بزرگ جهان هم بعد از اینکه بحران یونان را دیدند، دست از آن نگاه برداشت‌ه‌اند. گویا این افراد یک بار توصیه‌های صندوق بین‌المللی پول را در دوره سازندگی شنیده‌اند و دیگر گوش خود را بسته‌اند و حتی چیز جدید دیگری هم نخوانده‌اند، زیرا توصیه‌های این صندوق در آن زمان همان بود که در این سند لایحه قابل‌مشاهده است، درحالی‌که آن نگاه اکنون تصحیح شده است.

خبر

رئیس اتحادیه کارگران قراردادی:

معوقات مزدکارگران بیش از ۶۷درصد است

● **ایسنا:** فتح‌الله بیات، رئیس اتحادیه کارگران قراردادی و پیمانی کشور با بیان اینکه معوقات مزد کارگران بیش از ۶۷ درصد است، از شورای‌عالی کار خواست تا جلسات دستمزد را بر مبنای ماده ۴۱ قانون کار پیش ببرد.

طیبنیا: ۴۳درصد اقتصادایران ازپرداخت مالیات معاف است

● **مهر:** وزیر اقتصاد با تشریح سیاست‌های جدید اقتصادی در بساتحريم، گفت: بیش از ۴۳ درصد کل تولید ناخالص داخلی کشور از پرداخت مالیات معاف است.

وزارت ورزش و جوانان صاحب‌بانک می‌شود

● **مهر:** بنابر اعلام مدیرعامل صندوق حمایت از قهرمانان و پیش‌کسوتان ورزشی و براساس مکاتبات صورت‌گرفته با بانک مرکزی، به‌زودی بانکی زیرمجموعه وزارت ورزش و ویژه فعالیت‌های اقتصادی این وزارتخانه تأسیس خواهد شد.

معاون وزیر نفت: عرضه بنزین ۲۰۰ تومانی صحت ندارد

● **ایرنا:** معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فراآورده‌های نفتی گفت: ادعای افزایش قیمت بنزین به هزار و ۲۰۰ تومان در صورت عدم استفاده از کارت سوخت شخصی صحت ندارد و چنین پیشنهادی توسط وزارت نفت مطرح و بررسی نشده است. عباس کاظمی افزود: برخی پیشنهادها درباره چگونگی حفظ کارت سوخت در وزارت نفت بررسی شده اما تاکنون هیچ طرحی نهایی و تصویب نشده است.

بورس

رخت بورس تشدید شد واکنش سرد بورس به‌پرونده ۱۲ساله ایران

ابراهیم دیلم : کارشناس بازار سرمایه واکنش سرد بورس تشدید شد

● واکنش سرد بورس اوراق بهادار به مهم‌ترین پرونده سیاسی کشور در طی ۱۲ سال اخیر بسیار جالب بود. با توجه به اینکه یکی از نگرانی‌ها و ترس‌های بورس اوراق بهادار، بسته‌شدن پرونده بی‌ام‌ی بود و همه سهامداران منتظر شنیدن این خبر مهم بودند، مانند دفعات پیشین به این خبر بسیار تأثیرگذار بر اقتصاد کشور واکنش نداده‌اند و این نشان می‌دهد که در طی دوسال اخیر سهامداران نسبت به این دست خبرها دیگر واکنشی احساسی و هیجانی از خود نشان نمی‌دهند و واقعیت‌های اقتصادی کشور را رصد می‌کنند تا به محض اینکه اتفاق عملی در حوزه اقتصاد و بازار سهام افتاد، از خود واکنش نشان دهند. از این رو می‌بینیم با وجود این خبر بسیار مهم، شاخص بورس اوراق بهادار ۸۶ واحد منفی شد و به رقم ۶۲۱۴۷- کاهش تا شاخص کل به کانال ۶۱هزار واحد نزدیک‌تر شود. در طی معاملات دیروز شرکت نفت و گاز پارسیان با ۲۲ واحد بیشترین اثر مثبت و شرکت‌های پتروشیمی نفت و گاز تأمین و بالایشگاه بندرعباس به ترتیب با ۳۸ و ۲۶ واحد کاهش، بیشترین اثر منفی را روی شاخص داشتند. از طرف دیگر حجم معاملات همچنان دچار رختی بی‌پایان است و مقدار آن به ۷۷ میلیارد ریال رسید که دربرگیرنده بی‌اعتمادی زیاد سهامداران نسبت به آینده اقتصادی کشور است. با حاکم‌شدن جو انتظار در تالار شیشه‌ای سستی در معاملات موج می‌زند و این انتظار با توجه به قیمت‌های جهانی نفت که به پایین‌ترین سطح خود در ۱۱ سال اخیر رسید، تنها با درایت مسئولان اقتصادی دولت به پایان می‌رسد. با توجه به قیمت‌های کنونی و همچنین پیش‌بینی‌های آینده قیمت نفت، تکنک‌های مالی دولت به‌راحتی قابل رفع نیست. بنابراین یک عزم جدی و ملی در همه سطوح حاکمیتی برای عبور از این شرایط بغرنج را می‌طلبد. به نظر می‌رسد پس از اقدام و رفع عملی رتسرها و با کشایش‌هایی که در سطح بین‌المللی برای اقتصاد کشورمان رخ می‌دهد بتوانیم از این گردنه سخت رکود عبور کنیم تا شرکت‌های معظم کشور از آن منتفع شوند و بر بازار سهام هم اثر مثبت بگذارند.

ارز	قیمت(تومان)	تغییر
دلار آمریکا	۳۶۵۰	۴۰+
یورو	۳۹۹۲	۱۳-
پوند	۵۴۶۵	۳۵-
درهم	۹۹۷	۴+
طلا و سکه	قیمت	تغییر
طرح جدید	۹۱۵۰۰۰	۰۰۰۰+
طرح قدیم	۹۱۴۰۰۰	۰۰۰۰+
نیم	۴۶۴۰۰۰	۱۰۰۰+
ربع	۲۵۷۰۰۰	۱۰۰۰+
گرمی	۱۶۸۰۰۰	۱۰۰۰+
گرم ۱۸ عیار	۹۳۳۰۰	۳۰۰+
اونس - (دالر)	۱۰۷۴	۱۲+

۹۱۵ هزار تومان بود. با تغییر قیمت اونس جهانی طلا و افزایش قیمت دلار، حباب مثبت سکه به حباب منفی تبدیل شد. دیروز مقدار حباب منفی سکه طرح جدید ۹ هزار تومان بود. براساس محاسبات، ارزش طلای این سکه ۹۲۳ هزار تومان بود درحالی‌که این سکه حدود ۹۱۶ هزار تومان معامله می‌شد. در بازارهای جهانی هم اونس طلا مسیر رشد قیمت را پیمود. هر اونس طلا دیروز هم‌زمان با بسته‌شدن بازار تهران، هزار و ۷۴ دالر بود که نسبت به روز قبل در همین ساعت، ۱۲ دالر افزایش قیمت دارد.

قیمت پیدا کرد، اما در معاملات آنلاین تا سه‌هزار و ۶۳۵تومان پیش رفت. دیروز نیز به گفته مصطفی قدرتی، معامله‌گر ارز و سکه، این روند ادامه داشت: «صبح دیروز دلار سه‌هزار و ۶۳۵ تومان قیمت خورد و به نزدیک شدن به زمان پرداخت یارانه نقدی پیوند می‌زنند. دیروز با آنکه انتظار می‌رفت قیمت دلار با مصوبه شورای حکام نزولی شود، صعودی شد و تا سه‌هزار و ۶۵۵ تومان هم پیش رفت؛ دلار این پیشروی را از بعدازظهر روز سه‌شنبه آغاز کرد. در معاملات پایانی روز سه‌شنبه دلار تا سه‌هزار و ۶۱۰ تومان افت

شرق: بعد از واکنش سرد بورس به مصوبه شورای حکام و افت ۸۱ واحدی شاخص کل، دلار هم با افزایش قیمت این سردی را نشان داد. هرچند برخی از کارشناسان، واکنش منفی دلار به مصوبه حکام را به نزدیک شدن به زمان پرداخت یارانه نقدی پیوند می‌زنند. دیروز با آنکه انتظار می‌رفت قیمت دلار با مصوبه شورای حکام نزولی شود، صعودی شد و تا سه‌هزار و ۶۵۵ تومان هم پیش رفت؛ دلار این پیشروی را از بعدازظهر روز سه‌شنبه آغاز کرد. در معاملات پایانی روز سه‌شنبه دلار تا سه‌هزار و ۶۱۰ تومان افت